

La notícia dels extingits volcans d'Olot, al món

La "Teoria de la Geologia" de Charles Lyell, amic de l'olotí Xavier de Bolós, va influir en l'obra de Darwin

La notícia dels extingits volcans d'Olot, al món

Charles Lyell va escriure la Teoria de la Geologia a partir del pensament positivista. La filosofia de treball el feia buscar sobre el terreny els fonaments del seu treball. Per això va viatjar per les zones volcàniques de França. A França va decidir conèixer el vulcanisme als Pirineus Orientals, cosa que el va dur a Olot, on va conèixer Xavier de Bolós, pioner del vulcanisme

XAVIER VALERI OLOT

un jove molt afeccionat a la geologia i a totes les branques de la història natural va pujar al vaixell bergantí Beagle. Era l'estiu del 1831 i el bergantí era un navili destinat a l'estudi de la ciència. El jove era Charles Darwin, qui havia de convertir el Beagle en un dels vaixells més famosos de la història. Darwin (1819-1882) va ser el primer en postular d'una manera científica el fet que totes les espècies d'éssers vius han evolucionat amb el temps a partir d'un avantpassat comú.

A bord del Beagle, Darwin va llegir el primer volum de l'obra Principis de la Geologia de Charles Lyell Forfarshire (1797/1875). La tesi de Lyell és que la Terra es va formar a poc a poc al llarg de períodes de temps i a partir de les formes físiques que avui regeixen els fenòmens geològics: erosió, terratrèmols, inundacions i volcans. Abans de publicar el llibre i per fonamentar les seves afirmacions, Lyell va viatjar per les zones volcàniques de França. Alguns dels viatges -J. Ordaz, El viatge de Charles Lyell a Olot-, els va fer en companyia de Coocke, capità de la Royal Navy i naturalista que ja havia recollit herbes per Catalunya. No era el navegant James Cook. Al 1830 van arribar a l'Auvèrnia, una regió francesa molt similar a la Zona Volcànica de la Garrotxa. En un dels seus viatges, Lyell i Coocke es van separar. Ho van fer perquè Lyell va decidir visitar una àrea de volcans situada a Olot. A Olot, Lyell va anar a trobar un expert en vulcanisme, Xavier de Bolós i Germà (1773-1844). Era un farmacèutic format a Barcelona en els principis del positivisme (coneixement pràctic dels fenòmens naturals). Xavier de Bolós tenia a la rodalia d'Olot el camp de treball dels seus experiments en Ciències Naturals (Elogio Histórico del doctor Francisco Javier de Bolós, per Germà de Minuart. Barcelona-1847). Lyell es va personar a casa de Xavier de Bolós amb una recomanació i l'olotí el va rebre amb cortesia i va accedir a acompanyar-lo a través dels volcans de la Garrotxa.

Quan va arribar Lyell, Bolós ja tenia redactada una memòria sobre el vulcanisme apagat a l'actual Garrotxa i l'havia publicada. Havia vist la llum perquè el seu mestre, Francesc Carbonell Bravo, va visitar-lo. Ell li va ensenyar el que tenia recollit sobre vulcanisme. "Li va recriminar -relata Germà de Minuart- per què mirava amb indiferència objectes tan importants i ignorats a Espanya sense haver publicat res d'ells". De Bolós va reaccionar i li va mostrar el que tenia escrit. Carbonell s'ho va endur. El treball va ser publicat el 1820 a la Memòria d'Agricultura i d'Arts que pagava la Junta de Comerç. El treball duia el títol de Notícia de los Extinguidos Volcanes de la Villa de Olot, de la naturaleza de sus productos y de sus aplicaciones.

Des d'Olot, els dos naturalistes van començar els recorreguts. Xavier de Bolós portava a la mà la seva Notícia de los Extinguidos Volcanes de la Villa de Olot, perquè quan Lyell li preguntés ell li pogués respondre. Bolós i Lyell

van recórrer les formacions basàltiques de Castellfollit de la Roca, els cràters de Montsacopa, Santa Margarida, Montolivet i la Garrinada, els dipòsits de cendres i corrents de lava del Sallent, les Planes i Sant Feliu de Pallerols i van observar els bufadors, d'on a l'estiu sorgeixen corrents d'aire fred. Lyell va fer anotacions i croquis del terreny. Es va interessar per l'extensió de l'àrea vulcanitzada, pels elements testimoni de les erupcions, per l'estructura dels cons volcànics i per les dades dels darrers terratrèmols. A la primera setmana d'agost -explica Ordaz-, Lyell va retornar a Bagneres, on es va reunir altra vegada amb Coocke. Un cop a Anglaterra, Lyell va incloure la descripció dels volcans d'Olot (Volcanic rocks Olot in Catalonia) al segon volum de la Teoria de la Geologia. En el context d'una Catalunya sense gaire ambient científic i uns aires polítics durs, Xavier de Bolós s'havia fet un significatiu lloc en la història de la geologia europea. Encara -cal dir- que abans de contactar amb Charles Lyell -segons J. Ordaz-, Bolós ja havia acompanyat el geòleg nord-americà William Maclure.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2016/05/22/noticia-dels-extingits-volcans-dolot/784503.html?utm_source=rss